

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2015. szeptember

HÍREK

Az Év Ökoturisztikai Látogatóközpontja: Ós-Dráva Látogatóközpont

Az idén májusban, Szaporcán átadott Ós-Dráva Látogatóközpont nyerte el Az Év Ökoturisztikai Létesítménye pályázat fődíját. A pályázat kiírása és lebonyolítása a Földművelésügyi Minisztérium Környezetügyért Felelős Helyettes Államtitkársága, a Nemzetgazdasági Minisztérium Turizmusért felelős Helyettes Államtitkársága és a Magyar Turizmus Zrt. együttműködésében valósult meg.

A cím elnyerésére ökoturisztikai létesítmények üzemeltetői (nemzetipark-igazgatóságok, erdőgazdaságok, önkormányzatok, társadalmi szervezetek, társas- és magánvállalkozások stb.) pályázhattak ökoturisztikai látogatóközpont és tanösvény kategóriákban. A pályázatra az ország különböző tájairól összesen 14 db pályamunka érkezett, amelyeket a pályázat lebonyolításban közreműködő szervezetek egy-egy delegáltjából álló szakmai munkacsoport bírált el. Az előzetes értékelés során a bírálóbizottság vizsgálta, hogy a létesítmények mennyire felelnek meg az ökoturizmus alapelveinek. Pontozták többek között a természeti és kulturális erőforrások fenntartható használatát, a résztvevők számára nyújtott autentikus élményeket, a terület értékeinek alapos és élményszerű megismertetését, illetve a létesítmény tudatosan oktató és szemléletformáló szerepét is. A második fordulóba jutott pályázatokat helyszínbejárás során értékelték, látogató- és családbarát jellegük figyelembevételére alapján. Képünk a díjátadó ünnepségen készült.

A Harkánytól 15 km-re az Ormánság területén elhelyezkedő Ós-Dráva Látogatóközpont a Duna-Dráva Nemzeti Parkot, a Dráva folyót, az egykori ormánsági életet és a tradicionális gazdálkodási formákat mutatja be. A látogatóközpont főépületében található látványosan kialakított kiállítás az ormánsági táj jellegzetes élőhelyeit, néprajzi hagyományait, illetve a természet erőforrásainak egykori, természetközeli hasznosítását ismerteti meg a látogatóval. Az épület körül kialakított, hagyományos tájfajtaiból álló gyümölcsös, valamint fűszer- és gyógynövénykert további ismeretbővítésére kínál lehetőséget.

A kikapcsolódást népi iparművész által készített játszótér és tűzrakó helyek is szolgálják, a környező területeket kilátótoronyból lehet megtekinteni. A látogatóközpont majorjában őshonos magyar háziállatokkal találkozhatunk. A három, interaktív elemekkel gazdagított tanösvény bejárásával a Dráva élővilága, a hagyományos gazdálkodás, valamint az Ós-Dráva program ismerhető meg. Az aktuális programok elérhetők a www.odlk.hu oldalon.

Kelbert Bernadett az Ifjú Kócsagőr Program területi döntőjének győztese

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságban is lezajlott az „Ifjú Kócsagőr Program” területi döntője. Az igazgatósághoz három jelölt jelentkezett, akik kéthetes szakmai gyakorlaton vettek részt a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság működési területén egy-egy természetvédelmi őr mellett, majd területi döntő keretében mérték össze tudásukat. A 2015. évi területi döntőt Kelbert Bernadett nyerte.

Az Ifjú Kócsagőrök országos döntőjét a 40 éves Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság rendezi meg 2015. október 7-9. között, ahol Bernadettnek a többi nemzeti park igazgatóság ifjú kócsagőreivel kell megmértenie magát.

A 2015-ben is nagy népszerűségnek örvendő Ifjú Kócsagőr Program célja, hogy minél szélesebb körben megismertesse a Természetvédelmi Őrszolgálat, a természetvédelmi őrök munkáját, feladatuk fontosságát és ezen keresztül a természeti értékek és a védett természeti területek védelmét. A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, a Fűrge Diák Iskolaszövetkezet és a 30y zenekar

2013-ban hozta létre az Y Triász mozgalmat annak érdekében, hogy az Y-generációt bevonja az értékkeremtő programokba, így jött létre az Ifjú Kócsagőr Program, mely kezdeményezéshez csatlakozott a Földművelésügyi Minisztérium.

Úton van Bea és Jenő, a két GPS-jeladóval felszerelt fekete gólya

Magyarországon jelenlegi ismereteink szerint mintegy 380-420 pár fekete gólya fészkel, közülük kb. 40 pár a Gemencben. Az itteni populáció a világ legnagyobb népsűrűségű fekete gólya állománya.

A fekete gólyák területhasználata, a vonulási útvonalak, valamint a telelőhelyek megismerése céljából a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület és a Baja Ifjúsági Természetvédelmi Egyesület együttműködésével, a Gemenc Zrt. finanszírozásával a nyár végén két fekete gólyára, Beára és Jenőre szakemberek GPS-jeladót szereltek. A jeladók által gyűjtött információk feldolgozásával lehetővé válik a fekete gólyák életmódjának jobb megismerése és a megszerzett ismeretek széles körű közzététele. Ezzel a technológiával olyan helyeken is figyelemmel tudják kísérni a szakemberek a madarak útját, ahol terepi megfigyelés nem lehetséges. Az útvonal kirajzolódásával föltérképezhetőek a vonulás során leselkedő veszélyeztető tényezők, valamint pontos információkat kaphatnak a kutatók arra vonatkozóan is, hogy a madár nappal vagy éjjel mozog-e, mennyi időt tölt mozgással naponta, mekkora utat tesz meg, a vonulás során megszakítja-e hosszabb-rövidebb időre útját, és hogy hol telel.

A megfigyelt fekete gólyák – társaikhoz hasonlóan – tavasszal érkeznek a Gemenci erdőbe, majd nyár végén indulnak vissza Afrikába. Jenő a Vén-Duna partján, Bea a pörbolyi erdőben fészkel. Bea már augusztusban, Jenő szeptember elején indult el. A tojó augusztus közepéig a fészkek körüli 5 km-es sugarú körben mozgott és augusztus 19-én reggel indult útnak. 272 km-t megtéve az éjszakát Szerbiában, Bozevac mellett töltötte, majd másnap hajnalban tovább indult Kelet felé, a 70 km-re

fekvő Crnajka közelébe. Innen 23-án indult tovább, aznap 40 km-t tett meg. A szerb- román-bolgár határtól 24-én meg sem állt Pishtigovoig (264 km). 25-én Plovdiv mellett éjszakázott.

A nemzetközi gyakorlatot követve a felnőtt madarakat a fészükön hálóval fogták be a szakemberek akkor, amikor a tollazatukat váltó fiókáknak élelmet vittek. A kb. 20 grammos jeladó mellényt úgy rögzítették a madarak hátára, hogy mozgásukban nem korlátozzák az állatokat. A jeladó a GPS-helymeghatározó által megadott földrajzi koordinátákat SMS-üzenetként küldi el egy erre specializálódott számítógépes rendszerre, ahonnan az adatok bármikor letölthetők és a madarak által megtett út térképen is megjeleníthető.

(Forrás: Greenfo.hu)

Bemutatóhelyeink őszi-téli nyitvatartása

Az őszi-téli szezon kezdetével bemutatóhelyeink nyitvatartása megváltozik. A nyitvatartási rend az alábbiak szerint alakul:

Pécs, Pintér-kert Arborétum

március 1 – október 31-ig munkanapokon H-Cs: 8.00-16.00, P: 8.00-14.00, Szo-V és ünnepnapokon: 10.00-18.00

november 1 – február 28.: munkanapokon H-Cs. 8.00-16.00, P: 8.00-14.00

Pécs, Tettyei Mészufa-barlang

március 1 – május 31.: 10.00-18.00

június 1 – augusztus 31.: 10.00-19.00

szeptember 1 – október 31.: 10.00-18.00

Az év többi időszakában előzetes egyeztetéssel (Tel.: 30/525-4351)

Ős-Dráva Látogatóközpont, Szaporca

április 1 – június 30.: H-V 9.00-17.00

július 1 – augusztus 31.: H-V 9.00-19.00

szeptember 1 – október 31.: H-V 9.00-17.00

november 1 – március 31.: K-V 10.00-17.00

Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum

március 15 – október 15.: naponta 9.00-18.00

október 16 – március 14.: naponta 10.00-15.00

Az utolsó vezetés a barlangban zárás előtt egy órával indul.

Mohácsi Nemzeti Emlékhely

április 1 – október 23. között: naponta 9.00-18.00 óráig

október 24 – március 31. között naponta 9.00-16.00 óráig

Kölked - Fehér Gólya Múzeum

szeptember 1 – április 30.: keddtől szombatig 10.00-16.00

május 1 – augusztus 31.: keddtől vasárnapig 9.00-17.00

Drávaszentés - Dráva Kapu Bemutatóközpont

október 31-ig K-V 9.00-17.00

november 1 – március 31.: előzetes bejelentkezéssel látogatható (Tel.: 82/461-285, 30/474-3591).

Nagyharsányi Szoborpark

szeptember 30-ig naponta 10.00-18.00

október 1 – március 31.: naponta 10.00-16.00.

Virágzik a fokozottan védett fekete galagonya Gemencen

Nem tudni, hogy a hosszú ősz jele-e a fekete galagonya másodszori virágzása. A gímszarvasok násza idején nem csak a bikák hangjától hangos az erdő, de a természet a fokozottan védett fekete galagonya virág szirmaival borítja be ezt a csodálatos „templomot”.

Szeptember legelején Gemencen ritkán előforduló vörös gémet lehetett látni. A második képen a madár a Cserta-Holt-Dunánál zsákmánykeresés közben látható.

A harmadik felvétel arról tanúskodik, milyen szép az alga, amikor virágzik. Az alacsony dunai vízállás és a több hetes nyári forróság miatt a belső, időszakos vízelöntésű tavakon, ahol nincs vízi növényzet, az alga virágozni kezdett, és pompás színekkel ajándékozta meg a természetet. A kép a fokozottan védett Hármaszátony területen készült.

Fotók: Kovács Attila

Kedvezményes osztálykirándulási lehetőségek októberben is

A szeptemberben kezdődött 2015/16-os tanév első két hónapjában kedvezményes osztálykirándulási lehetőségeket kínál a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság.

Az alábbiakban bemutatásra kerülő programokra történő jelentkezés esetén 20% kedvezményt biztosítunk az eredeti árból a diákcsoportoknak.

A **Kalandok Abaligeten** program résztvevői megismerhetik az Abaligeti-barlang világát, a denevérek titokzatos életét. A diákok játékos formában tapasztalhatják meg, hogy a természetben milyen sok segítséget találhatnak a tájékozódásban. A barlang környékén tett túrán rácsodálkozhatnak a Mecsek természeti kincseinek változatosságára.

A **Pécsi osztálykirándulás: Tettye** című programon igény szerint a Duna-Dráva Nemzeti Park vagy a Mecsek élővilágának megismerése után felfedező körútra indulunk a Pintér-kert Arborétumba, a Tettyei Mésztufa-barlangba, majd meggyőződünk arról, hogy az időjárás előrejelzése nem is olyan nagy ördögösség, mint ahogy azt elsőre gondolnánk!

A **Játszva tanulás a nemzeti parkban** (Béda-Karapancsa, Kölked) programon a diákok megismerhetik az ártér élővilágát, az itt élő gólyákat, valamint megbizonyosodhatnak arról, hogy az árvíz a természet szempontjából egyáltalán nem káros, sőt éppen ez a létfeltétele az itteni élővilágnak.

A programok részletes leírásai elérhetőek a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság honlapján: www.ddnp.hu

---

PROGRAMAJÁNLÓ

Kedvezmények az Idősek Világnapján, október 1-jén

Október elseje az Idősek Világnapja. A jeles nap alkalmából a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság érdekes programot és kedvezményeket kínál.

A pécsi Pintér-kert Arborétumban a látogatók szakvezető kíséretével ismerhetik meg a kert életének sajátosságait, az őszi színeiben pompázó növényvilágot. A szépen gondozott kertben számos növényfaj ebben az időszakban látványos, többek között a szúrós csodabogyó, a pirítógyökér, a fehér tündérrózsa és a májvirág levele, a naspolya, a birs és a hólyagfa termése. A séták 10.00 és 14.00 órakor indulnak a Pintér-kert bejáratától. Részvételi díj: 400 Ft/fő, nyugdíjasoknak igazolvánnyal ingyenes.

Az Ős-Dráva Látogatóközpontban a jeles nap alkalmából a 60 év feletti 50%-os kedvezménnyel tekinthetik meg az Ős-Dráva Látogatóközpont kiállítását, a Hagyományos gazdálkodás tanösvényt és a majort.

Fotóstúrák nemzeti parkjainkban

Természetfotózás a Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzetben – október 10.

A Magyar Nemzeti Parkok és a Varázslatos Magyarország (VM) közös programsorozatának keretében fotóstúrára hívjuk az amatőr és profi természetfotósokat.

A túra tempója és jellege lehetővé teszi a résztvevők számára, hogy elegendő időt fordíthassanak a kívánt képek elkészítésére. A gyakorlott természetfotós kolléga által vezetett program résztvevői az őszi erdő színeit, valamint a gombákat csodálhatják meg, és készíthetik el fényképeiket.

A Varázslatos Magyarország felajánlásának köszönhetően a túra résztvevői a túrát követő hónapban ingyenesen tölthetik fel a fotóstúrán készült képeiket a VM fotópályázatának felületére, ahol a díjazottak értékes nyereményekkel térhetnek haza.

A gyülekező Pécssett, Teca Mama vendéglőjénél lesz 10 órakor, a program időtartama: 3-4 óra, a részvételi díj 500Ft/fő.

További információk: <http://varazslatosmagyarorszag.hu>

Geotóp Nap 2015 – a földtudományi természeti értékek napja

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság és a ProGEO Egyesület az idén október 10-én, szombaton rendezi meg földtudományi értékeinket (különleges felszínformákat, kőzeteket, ásványokat, ősmaradványokat stb.) bemutató és a földtudományi természetvédelmet az érdeklődőkkel megismertető terepi programjait.

10.00 óra: vezetett földtudományi túra indul Pécsett, a Tettyén a Pintér-kert bejáratától. A résztvevők szakember kalauzolásával ismerhetik meg a mészköveket a Tettye és Havi-hegy környezetében. A túra során a látogatók megismerkedhetnek a terület földtörténeti múltjával és a különböző korú kőzetek keletkezési körülményeivel. A túra időtartama kb. 1 óra. Vezető: Kraft János.

11.00 óra: A Pintér-kert Arborétum a Tettye különleges értéke. A megújult, főként örökzöldekből álló gyűjteményes kertet idegenvezetéssel lehet megtekinteni. A látogatás időtartama kb. 1 óra.

A programon való részvétel ingyenes. A program résztvevői a nap folyamán 20% kedvezménnyel látogathatják meg a Tettyei Mésztufa-barlangot! Információ: www.ddnp.hu

Meditáció és hangséta az Abaligeti-barlangban

A csodálatos cseppköveiről méltán híres Abaligeti-barlang az őszi-téli időszakban is érdekes programkínálattal várja a vendégeket. A 14 év feletti korosztály számára különleges meditációs túrákat és hangsétákat kínálunk. A meditációs túra keretében a barlang megismerése mellett a résztvevőknek alkalmuk nyílik 30 percen át gondolatokba, meditációba mélyülni, ezáltal a hétköznapi zajaitól, problémáitól eltávolodni a Bodó-hegy belsejében, 40 méterrel a felszín alatt.

A hangséta során a barlangi patak megannyi hangjára koncentrálni, csendben, lassan járhatják végig a résztvevők a barlangot. A program során a vizuális élmények mellett kiemelt szerepet kap a hangok különleges, sajátos világa. A kétféle túra kombinációjára is lehetőség nyílik.

Az egyórás programokon 14 év felettiak vehetnek részt. A részvételi díj felnőtteknek 1000 Ft/fő; diákoknak, nyugdíjasoknak: 800 Ft/fő. A maximális létszám 15 fő. A túrákon való részvételhez minden esetben előzetes bejelentkezés szükséges, legalább egy héttel a tervezett túra előtt! A túrák a 2015. október 16. és 2016. március 14. közötti időszakban, 10.00 és 14.00 óra között kérhetők. Tel.: 72/498-766.

Manótúrák az Abaligeti-barlangban

Október közepétől ismét megszervezi a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság a korábbi években nagy sikerrel örvendett Barlangi manó túrákat. A manótúra a barlangok varázsát kínálja gyermekeknek egy mesés elemekkel átszőtt programon. A résztvevők Pipisztrella, a barlangi denevérfi és barátja, a városi manó, Moszanka segítségével ismerhetik meg a barlangok keletkezését, a föld alatti rejtett élővilágot. Az Abaligeti-barlang belépőjegy ára tartalmazza a manóvezetés részvételi díját. A manóvezetés időtartama kb. egy óra. A barlang hőmérséklete átlagosan 11-12 °C, ennek megfelelő öltözet ajánlott. A túrákra előzetes bejelentkezéssel 10-40 fős csoportokat várunk! A túrák a 2015. október 15. és 2016. március 15. közötti időszakban kérhetők. Tel.: 72/498-766.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság programjai 2015. októberben és november elején

Október 1.: Idősek Világnapja a Pintér-kert Arborétumban

A látogatók szakvezető kíséretével ismerhetik meg a kert életének sajátosságait, az ősz színeiben pompázó növényvilágot. A szépen gondozott kertben számos növényfaj ebben az időszakban látványos, többek között a szúrós csodabogyó, a pirítógyökér, a fehér tündérrózsa és a májvirág levele, a naspolya, a birs és a hólyagfa termése.

Helyszín, időpont: Pécs, Pintér-kert Arborétum, 10.00 és 14.00 óra.

Részvételi díj: 400 Ft/fő, nyugdíjasoknak igazolvánnyal ingyenes.

Október 1.: Az Idősek Világnapja az Ős-Dráva Látogatóközpontban

A jeles nap alkalmából a 60 év feletti 50%-os kedvezménnyel tekinthetik meg az Ős-Dráva Látogatóközpont kiállítását, a Hagyományos gazdálkodás tanösvényt és a majort.

Október 6.: DDNP Klub

Szársomlyó – Dudás György diabetéses előadása

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes program.

Október 10.: Fotóstúrák nemzeti parkjainkban

Természetfotózás a Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzetben. A gyakorlott természetfotós kolléga által vezetett program résztvevői az őszi erdő színeit, valamint a gombákat csodálhatják meg, és készíthetik el fényképeiket. A Varázslatos Magyarország felajánlásának köszönhetően a túra résztvevői a túrát követő hónapban ingyenesen tölthetik fel a fotóstúrán készült képeiket a VM fotópályázatának felületére, ahol a díjazottak értékes nyereményekkel térhetnek haza.

Helyszín: Pécs, Teca Mama vendéglője, időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 3-4 óra, a részvételi díj 500Ft/fő.

Október 10.: Geotóp Nap a Tettyén

A Geotóp Nap országsszerte meghirdetett programjai hazánk földtudományi kincseire hívják fel a figyelmet. A pécsi programon a Tettye földtani értékeit ismerhetik meg az érdeklődők geológus szakember közreműködésével.

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye tér, 10.00 óra. Ingyenes program.

Október 10.: Madármegfigyelő nap az Ős-Dráva Látogatóközpontban

A madármegfigyelő nap keretében spektívvel, távcsövekkel figyelhetik meg az érdeklődők a térségben honos madarakat, madarász szakember segítségével. A program keretében madárgyűrűzési bemutatóra is sor kerül. Helyszín: Ős-Dráva Látogatóközpont, Szaporca.

Időpont: 9.00 óra. A program időtartama: 2-3 óra, a részvételi díj 500 Ft/fő.

Október 21.: Földünkért világnap

A program során filmvetítésen, természetismereti foglalkozáson vehetnek részt a gyerekek, majd a Hagyományos gazdálkodás tanösvényen a régi ormánsági állattartás, rétgazdálkodás, gyümölcsstermesztés, méhészkedés, kosárfonás, a fűszer- és gyógynövénytermesztés eszközeit és szakmai fortélyait ismerhetik meg. Helyszín: Ős-Dráva Látogatóközpont, Szaporca

Időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 3-4 óra, a részvételi díj 500 Ft/fő.

November 3.: DDNP Klub

Évszakok a Dráva mentén – Hódossy Attila diabetéses előadása

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes program.

November 3.: „Vad Magyarország” filmvetítés

Helyszín: Ős-Dráva Látogatóközpont, Szaporca

Időpont: 16.00 óra. A program időtartama: 1 óra, ingyenes program.

A programokon mindenki saját felelősségére vesz részt. A résztvevők tudomásul veszik, hogy a programon kép-, illetve videofelvétel készülhet. A résztvevők a programon való részvételükkel hozzájárulnak a kép-, videofelvétel készítéséhez, és annak a DDNPI weboldalaira és Facebook oldalaira történő feltöltéséhez, valamint a DDNPI kommunikációjához, marketingjéhez történő időbeli korlátozás nélküli felhasználásához.

A DUNA-DRÁVA NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG BEMUTATÓHELYEI

Pécs, Pintér-kert Arborétum | Pécs, Tettyei Mészufa-barlang | Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum
Ős-Dráva Látogatóközpont | Mohácsi Nemzeti Emlékhely | Kölked, Fehér Gólya Múzeum | Boki-Duna,
halászati bemutatóhely | Barcs-Drávaszentes, Dráva Kapu Bemutatóközpont | Szársomlyó |
Nagyharsányi Szoborpark

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti Nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 72/518-221, 72/518-222

E-mail: wodtke@ddnp.kvvm.hu, komlos@ddnp.kvvm.hu

www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, kérjük jelezze ezt számunkra "Hírlevél leiratkozás" tárgyú [e-mailben](mailto:)! Köszönjük!